

[AccueilRevenir à l'accueilCollectionMythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567CollectionMythologia, Venise, 1567 - Livre IXItemMythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone](#)

Mythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone

Auteurs : Conti, Natale

```
","author_name_items":"Auteurs","author_size_items":"16px","title_size_items":"16px"}}, new UV.URLDataProvider()); /* uvElement.on("created", function(obj) { console.log('parsed metadata', uvElement.extension.helper.manifest.getMetadata()); console.log('raw jsonld', uvElement.extension.helper.manifest.__jsonld); }); */ }, false);
```

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[129\] : De Lycaone](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX

[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 09 : De Lycaone](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 09 : De Lycaon](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 10 : De Lycaon](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "*Mythologia*, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 28/04/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/946>

plicanda illa quæ fiunt in sublimi ab antiquis. est enim idem atque si dixissent; vapores ex aqua & terra virtute caloris celestis, solis scilicet extenuati sublimes extolluntur, qui ubi condensantur eliso calore, fiunt contrita & fulgura & fulmina, quæ deorsum ab aere supremo, qui Iupiter appellatus est, pelluntur ac deliciuntur. Hi dicuntur fuisse aliquando in tartarum à patre detrusi, & in lucem postea à Ioue reuocati, quoniam calor per hyemem vapores inferius attrahit sub terram, cum vis frigoris illos intra terram coerceat: at Ioue reuocante temperie aeris scilicet, è tartaro liberantur, Campe cæsa, siue glacie potius & crusta terræ liquefacta. fabulantur Polyphemum victum fuisse dolo ab Ulysse, cum antea esset omnibus formidabilis, quia prudentia mortalium res arcanas naturæ denudauerit, quæ antequam cognoscantur sunt in maxima, admiratione ac metu, quales feruntur fuisse eclipses ante Thaletis tempora, qui primus naturam rationemque defectuum solis & lunæ patefecit, animosque mortalium insigni trepidatione liberauit. At Cyclopibus tamen aram pro mortalium dementia fructam fuisse ad quam res diuina fieret, scripsit Pausanias in Corinthiacis, & diuinos honores illis fuisse institutos. ac de Cyclopibus satis, nunc de Lycaone dicamus.

20

De Lycaone.

Cap. IX.

Nequè verò Lycaon satis commodum pro sua crudelitate vitæ suæ finem consecutus fuit; quem tradiderunt fabulæ pro sua feritate ex humana forma in belluam omnium propè ferarum crudelissimam Deorum immortalium ira versum fuisse. Lycaon fuit eius Pelasgi filius, qui regnavit in Arcadia; qui cum primum regnare cœpisset, rudes adhuc homines tuguria ad arcendas frigoris & æstus & imbrum & ventorum iniurias ædificare docuit; tunicasque facere instituit è coriis suillis. Deinde à frondium & herbarum & radicum usu, quibus vel incaute perniciosus aliquando vescebantur pro cibariis, ad salubriores glandes, & ad eas præcipuè quæ de sagis legerentur, diuertit; quare illud dictum est, de Arcadibus ab oraculo;

30

Πολλὰ το δ' αὖτ' ἐσθλὰ βασιλεύουσιν ἀνθρώποι.

Plurimi in Arcadia videntes glande feroces
Mortales habitant.

Lycaonis mater fuisse dicitur Melibœa Oceani filia, ut putauit Hesiodus, vel, ut aliis magis placuit, Cyllene nympha, ut scripsit Apollodorus lib. 3. Fertur Lycaon eodem tempore imperasse Arcadibus, quo Cecrops Atheniensibus; quem Iupiter in lupum vertisse dicitur, quoniam aram Iouis Lycæi infante mactato humanum sanguinem libauerit. Aiunt inter ipsa sacra, antequam ab ara discederetur, illum in lupum fuisse mutatum, sicuti ait in Arcadicis Pausanias. hic in Lycro monte Lycosuram urbem condidit, Iouem Lycæum appellauit, & ludos in eius honorem instituit, quæ vocata sunt Lupercalia. Neque vero solus Lycaon dictus est in illis sacrificiis in lupum fuisse conuersus, sed etiam alii cœplures ex hominibus temporibus sequentibus: qui non tamen in omne tempus erant mutati, sed decimo tantè anno, nisi interim humanam carnem gullassent, pristinam formam recuperabant. Neque sane mirum est hæc memoriæ prodita fuisse ab antiquis, cum præsci illi homines Deorum hospites & cœlux pro iustitiæ pietatisque meritis effici dicerentur, quare viris

40

bouia

bonis & piis certissima præmia, sceleratis & fontibus ingētia supplicia ex ira Deorū pponēbātur. Sed ante quā in lupū verteretur ex vxore Atlantis filia, & ex aliis nonnullis multos filios suscepit; quorū hæc sunt nomina; Acacus, Acontes, Aegeon, Anryor, Archebates, Aliphenus, Amon, Bucolion, Canethus, Carteron, Corethion, Cynethus, Cletor, Caucon, Eleatas, Elisson, Eummon, Eugmon, Eumetes, Genetor, Harpalycus, Heræus, Harpaleus, Harmon, Horus, Melix, Leon, Linus, Lycus, Menalus, Mecistus, Macareus, Macedon, Macedonas, Mantinus, Nyctimus, Opleus, Orchomenus, Peucecius, Polichus, Pallas, Prothous, Phyllus, Phassus, Phthius, Phineus, Portheus, Phthinius, Plato, Socleus, Strymphilus, Titanas, Thnocus, Tegeus, Trapezus. Nam cum Apollodorus quinquaginta fuisse inquit, ego tamē multo plures fuisse apud varios scriptores inuenio: quippe cum Callisto etiam, de qua & Ioue natus est Arcas, quem tamen quidam Apollinis filium fuisse malunt; & Dia, de qua & Apolline natus est Dryops, filiz fuisse Lycaonis memorantur. Hecærus Milesius libro secundo Genealogiarum longe aliam tradidit rationem cur Lycaon & eius filii fuerint in lupos conuersi, quam explicauit postea Ouidius; sic enī inquit; *οὐκ ἄρα γινώσκουσιν οἱ πολλοὶ θεοὶ καὶ τὰ ἴδμεν, ὅτι παῖς ἦν Λυκάων ἐκ μελιβοίας κίρης, ἥ τινος πολλοῖς οὐ φασί. ἦτοι ἔπειτα βασιλεὺς τῶν ἀρκάδων κατὰ δὲ κατὰ χρόνον ἦτορ ἐκ πολλοῦ γένους πολλὰς παῖδας ἔσχετο, αὐτὸς δὲ ἑταίρους ἀνθρώπους καὶ τὰς ἀνθρώπων προσηλάσας, οὐκ ἠγάπατο, ἀλλὰ σφάζοντο, καὶ κακῶς, ἄνθρωποι, φθινοῦσι, καὶ τελευτοῦσι, οἷον, μαντίνου, τῶν φιλῆος, κλητύρ, ἐρχομένης, καὶ ἄλλων. οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὑποφρονίς ἴσμεν ὅτι διὰ τοῦτο ὁκατέλθον παρὰ τὴν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸς καλῶς αὐτοῖς ἐν ἐστὶν οὐκ ἔχοντες πατρὸς ἐφείττοτο, καὶ τὰ ἀλλότρια παραλαβάντες ἀπαρτίοντο τῷ τραπεζῇ. αὐτὸς δὲ ζῶντος ἱερῶος καὶ μεσσηῖος, τὰς μὲν πρῆναι αὐτῶν, οὐκ ἔπειθε, τῶν δὲ τραπεζῇ οὐκ ἔμελλε, καὶ τραπεζῇ οὐκ ἔμελλε καλῶς. τῶν δὲ Λυκάωνος παῖδας οὐκ ἀνέβλεπε, οὐκ ἔμελλε αὐτοῖς αὐτὸν ἀνέβλεπε, οὐκ ἔμελλε αὐτοῖς αὐτὸν ἀνέβλεπε, οὐκ ἔμελλε αὐτοῖς αὐτὸν ἀνέβλεπε.* Pelasgus fuit Iouis & Niobes filius, qui filium Lycaonem ē Melibœa suscepit, vel, vt alii putarunt, ē Cyllene. Hic postea cum Arcadum imperium adeptus esset ex quodam oraculi responso, multosq; filios ē variis nuptiis suscepisset, cum esset ipse impius impios quoque filios habuit; inter quos fuit uxnelaus Thesprotusque cum Nyctimo & Caucone, Lycus, Phthinus, Teleboas, Armon, Mantinus, Strymphilus, Cletor, Orchomenus, & alii. Omnium igitur horum admirabilis erat improbitas, & temeritas, siquidem vel Ioui in pauperem operarium verso, quem ipsi in hospitium inuitauerant, dicuntur vnum ex infantibus indigenis iugulasse, & eius intestina Ioui cum aliis cōmissa epulanda in mensa apposuisse. Id scelus abhominatus Iupiter mensam quidem subuertit, vnde locus ille in Arcadia vocatus est Mēsfarius, & Mensaria ciuitas extructa postea; at ē Lycaonis filia vna cum ipso Lycaone, quoniam impie in hospitem egissent, hos quidem fecit lupos, illos percussit fulmine. Sic etiam Callisto Lycaonis filia in vrsam conuersa est quia cum venaretur cum Diana ā Ioue fuit compressa, ne dignosceretur, de qua natus est Arcas. Id cum scribat Pausa. in Arcadicis, miratus sum cur dicat vnicam tantum filiam fuisse Lycaoni inter tot mares, quam etiam inquit in gratiam Iunonis fuisse sagietis transfixam: cum Dia etiam Dryopis mater filia eius fuerit, vt scripsit idem Hecærus. At cur hæc ficta sunt, & memoriæ prodita, vt ad posteros peruenirent? quia per illa quæ de hominibus fingebantur, significare nobis volebant, quo pacto vel motus animorū essent retinendi, vel ad humanitatem, & beneficentiam, & Deorum cultum

horta-

Mythologiæ I

hortabantur; & omnino per fabulas de hominibus confictas vitam humanam optimis moribus instituere conabantur. Sic igitur per Lycæonis fabulam, cum, vel Deos ipsos in hospitium mortalium aliquando accedere sumpta pauperum figura dicerent, humanitate aduersus omnes hospites uti oportere significabant: quod si quis parui Deorum præsentiam facere videretur, neque moueretur eorum reuerentia, quia Deos nemini infensos esse crederet, hunc ingentibus præmiis & pollicitationibus ad probitatem adhortabatur, cum multa præmia honorifica data sint à Diis, humanis & benignis hospitibus: quale fuit munus Triptolemi. At contra permulta sunt exempla, quæ à crudelitate & perfidia in hospites deterrebant, quod accidit conuiuio Pelopis, & eorum qui grauissime ob suam crudelitatem ab Hercule, & ab aliis Deorum filiis sunt oppressi. Quis enim cum videat ex altera parte ingentia supplicia fontibus à Diis irrogari, ex altera laudes, & gloriam, & honorifica præmia viris bonis esse proposita, supplicia potius elegerit, & se sanx mentis esse fateri audeat? At de Lycæone satis, nunc de Pandione dicamus.

De Pandione,

Cap. X.

- 10 **F**uit Pandion illius Erichthonii, qui, pulso Amphictyone de regno, Athenis imperauit, & Pasithea Naidis Nymphæ filius, ut scripsit Apollodorus libro tertio Bibliothecæ. Hic mortuo patre Erichthonio in regnum successit, quo tempore Ceres & Liber pater in Atticam venerunt. Fertur vir bonus fuisse Pandion, sed una in re parum fortunatus, quod filiam prognæ, (nam illam & Philomelam, & geminos Erechtheum ac Butem, à Zeuxippe matris suæ sorore susceperat, ut ait Apollod. lib. tertio.) Tereo Martis & Bistonidis filio, quo socio in bello de finibus aduersus Labdacum usus fuerat, strenuo sanè viro, at nefario, & in libidinem propè furioso, in matrimoniū concesserit. Eius enim libido ipsum denique in eam rem demeritarum difficultatem induxit, ut ipsi in vrpam verti satius fuerit denique, quam hominem vivere; cum Progne & Philomela & Itys in aues fuerint conuerse cum summa eius familiæ ignominia & opprobrio, ut ait Hora. lib. 3. Carminum;

Nidum ponit, Itym flebiliter gemens
Infelix auis, & Cecropiæ domus
Aeternum opprobrium.

- Fuerunt autem Pandiones complures. Dicunt enim quod ubi Boreas Zetem & Calaim ex Orythia procreasset, & Cleopatram, illa nupsit Phineo, de qua ille Pleuxippum & Pandionem suscepit, quamuis alii eos vocatos fuisse Terymbam & Aspondum maluerunt. Hi post matris mortem parui adhuc existentes ab idæa Dardani filia, vel, ut aliis placuit, Idothea nouerca, Cadmi sorore lumine capti sunt: de quibus scripsit Apollodorus lib. 3. Fuit alius Cecropis & Metiadusæ Eupalami filius; sed reliqui omnes obscuri sunt, cum vnus Erichthonii filius, qui patri in regnum successit ob eam familiæ labem celebratus fuerit à poetis. Hic filios habuit Aegeum, Lycum, Pallantem, Nisum, ut ait Strabo libro nono, qui etiam carmina quædam ad eam rem confirmandam à tympanistis Sophoclis recitauit in quibus etiam descriptum est, quæ loca singulis filiis pater possidenda tribuerit. Quod autem Aegeus Pandionis filius patri in regnum successerit, ita scriptum est à Phænodemo in lib. 5. de rebus Atticis;